

MOCIÓ QUE PRESENTA MOLLET EN COMÚ AL PLE DE MOLLET PER L'ADHESIÓ A LA CAMPANYA "CONFINEM ELS COTXES. RECUPEREM LA CIUTAT"

Amb una situació de crisi climàtica i ecològica, una nova pandèmia s'ha estès per tot el planeta i està provocant desenes de milers de pèrdues humanes i uns nivells de patiment i estrès molt importants, especialment entre les famílies afectades, les persones més vulnerables i les treballadores dels sectors essencials. La majoria ens hem hagut de confinar a les nostres cases per protegir-nos com a societat, per no tenir altres eines efectives per lluitar contra aquest nou i desconegut virus.

Això ha comportat, durant moltes setmanes, una reducció de la mobilitat a les ciutats i a tot el territori, amb la qual cosa, els nivells de contaminació de l'aire també s'han reduït a nivells històrics en moltes de les nostres poblacions. Per primer cop en dècades, moltes ciutats compleixen les recomanacions en qualitat de l'aire que demana l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

Per això, creiem que ara és el moment de transformar la mobilitat insostenible per un nou model de ciutats saludables, on es respiri un aire net i que facin front a l'emergència climàtica. Segons l'OMS, aquest és el desafiament de salut global urgent que requereix una acció prioritària ara i en les pròximes dècades¹. La contaminació de l'aire és el principal problema de salut pública a les nostres ciutats, una amenaça previsible que està directament relacionada amb nombroses malalties respiratòries, cardiovasculars, neurodegeneratives i càncers. Segons l'anàlisi de l'Agència Europea del Medi Ambient, les partícules fines (PM2.5) van causar per si soles al voltant de 412.000 morts prematures a Europa. A més de danyar la salut i reduir l'esperança de vida, la mala qualitat de l'aire també causa pèrdues econòmiques, per exemple, a través de majors costos d'atenció de la salut, menors rendiments de l'agricultura i la silvicultura, i una menor productivitat de la mà d'obra.

A Catalunya, la totalitat de la població està exposada a nivells de contaminació que superen les recomanacions de l'OMS. Si es prenen els estàndards de la normativa europea, més laxos que les recomanacions de l'OMS, durant el 2018 la població que va respirar aire contaminat per sobre dels límits legals seria de 3 milions d'habitants a l'Àrea de Barcelona, la Plana de Vic i el Prepirineu. La principal font de contaminants atmosfèrics és el trànsit rodat, com s'ha pogut constatar amb la baixada en les concentracions que s'han produït per la reducció de trànsit durant confinament.

Recents investigacions realitzades als Estats Units d'Amèrica, la Xina i Itàlia apunten a majors taxes de contagis i morbimortalitat pel coronavirus en les ciutats i zones on es respira més aire contaminat. Els impactes adversos de la contaminació de l'aire recauen més en les poblacions vulnerables, com els infants, les dones i les persones que viuen en la pobresa, grups amb els quals els Estats tenen obligacions especials en virtut del dret internacional de drets humans.

Aquestes emissions són també responsables de la crisi climàtica i ecològica, que, ahora, és una crisi de salut. Segons l'OMS, influeix en els determinants socials i mediambientals de la salut (aire net, aigua potable, aliments suficients i un habitatge segur). Entre el 2030 i el 2050, el canvi climàtic provocarà unes

250.000 morts addicionals cada any, a causa de la malnutrició, el paludisme, la diarrea i l'estrès calòric. Així, l'OMS estima que el cost dels danys directes per a la salut (és a dir, excloent els costos en els sectors determinants per a la salut, com l'agricultura, l'aigua i el sanejament) se situa entre 2.000 i 4.000 milions de dòlars (US\$) d'aquí a 2030.

El 2016, el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient va aixecar les alarmes sobre l'augment mundial de les epidèmies zoonòtiques, com és l'actual pandèmia del SARS-CoV-2. Específicament, va assenyalar que el 75% de totes les malalties infeccioses emergents en humans són d'origen animal i que aquestes afeccions estan estretament relacionades amb la salut dels ecosistemes i els impactes de la crisi climàtica. Els canvis en la temperatura, la humitat i l'estacionalitat afecten directament la supervivència dels microorganismes en el medi ambient, i l'evidència suggereix que les epidèmies seran més freqüents a mesura que el clima continuï transformant-se. La contaminació acústica és també un dels problemes importants de salut que pateixen gran part dels habitants de les zones urbanes, exposats a nivells de sorolls de trànsit rodant de 55 decibels o més que, segons l'OMS, són perjudicials per a la salut. L'Agència Europea del Medi Ambient ha estimat que amb els nivells de soroll registrats el 2017 es produeixen a Europa unes 12.000 morts prematures i es contribueix a 48.000 casos nous de cardiopatia isquèmica (infarts i angines de pit) a l'any. Així mateix, 22 milions de persones pateixen de molèsties cròniques severes i 6,5 milions de persones pateixen alteracions greus i cròniques del son.

L'actual pandèmia ha posat en evidència també la manca de recursos i personal del sistema sanitari públic que ve treballant al límit de les capacitats dels seus professionals després d'anys de retallades. Catalunya inverteix només el 3,9% del seu PIB, mentre la mitjana europea està en el 7,5%. La Comissió Europea acaba de publicar un informe on assenyala els problemes de personal i recursos del sistema i urgeix al govern espanyol a augmentar la inversió en Sanitat. És el moment de reclamar un canvi en les polítiques públiques i prendre mesures urgents per millorar la qualitat de l'aire que respirem.

Imaginar un demà més saludable, sostenible i respirable és avui més possible que mai. La nova normalitat hauria de disminuir i mantenir els nivells de contaminació als nivells que recomana l'OMS. Per a aconseguir-ho, cal reduir dràsticament el nombre de vehicles privats que circulen per les nostres poblacions; cal que disposem d'espais més pacífics i saludables, vianalitzant carrers per tal d'augmentar l'espai per caminar i desplaçar-se amb bicicleta.

Per tot això, el Ple de Mollet del Vallès pren els següents

ACORDS

PRIMER. Promoure la mobilitat activa on anar a peu i en bicicleta tingui el protagonisme de l'espai públic, per ser net, eficient i garantir les distàncies de seguretat, a més dels múltiples beneficis per a la salut de realitzar activitat física; per acabar, cal garantir el servei de transport públic amb les mesures de protecció

suficients per facilitar els desplaçaments a les persones que no poden caminar o pedalar.

SEGON. Sumar-se a la campanya “Confinem els Cotxes. Recuperem la ciutat”, i comprometre’s a prioritzar les persones i la mobilitat socialment justa i ambientalment sostenible en detriment de l’ús del vehicle privat en les polítiques de mobilitat.

TERCER. Instar al govern municipal a ampliar les calçades en viari prioritàries per a vianants i bicicletes.

QUART. Comunicar els presents acords al conjunt de plataformes que han impulsat la campanya “Confinem els Cotxes. Recuperem la Ciutat”

Mollet del Vallès, 13 de juliol de 2020